

Het mysterie

Een mysterie is een verborgenheid, iets dat in raadselen is gehuld. Het leven en sterven, het geboren worden en doodgaan, het ontkiemen van zaden, de wisseling van nacht en dag, het ontpoppen van de rups tot vlinder, etc., het zijn voor ons mensen allemaal mysteries. Hoewel we er in ons korte leven diverse malen mee geconfronteerd worden, is en blijft o.a. de dood voor ons een mysterie, een raadselachtig fenomeen. Wij negeren het dan ook veelal en spreken er liefst zo weinig mogelijk over, of we proberen de dood te ontlopen. Wát we ook proberen of doen, het baat niets, vroeg of laat meldt de dood zich aan, of hij slaat onverwachts toe. Dan eindigt het leven. Doordat de dood een feit is waarmee we allen te maken hebben, is het zinvol onze gedachten erover te laten gaan, opdat we ons erop voorbereiden. Of de dood ook een zeker doel dient, zouden we ons kunnen afvragen, daar in de schepping toch niets doelloos kan zijn. Hoewel de dood voor de meeste mensen een vijand is, is het mogelijk om van die vijand een 'vriend' te maken. Dat lijkt tegenstrijdig, maar laten we eens zien hoe dat mogelijk is, en op welke wijze.

Eindigheid

De dood heeft te maken met onze eindigheid, met het tijdelijke leven. Wij mensen leven als in een vogelvlucht, als of we op de vlucht zijn voor de plaats waar we vandaan komen tot de plaats waar we naar toe gaan. Tijdens die "vlucht" bestaat er géén ontsnappingsmogelijkheid meer. Het is een weg die tot het (aionische of eeuwige) leven leidt, of tot de (eeuwige) dood. Op die weg is nergens een vluchtweg te vinden, een zijpad ter ontsnapping is er gewoonweg niet. Dat leert ons de Schrift, en het is de harde werkelijkheid. Of de mens geen

toekomst heeft en of deze toekomst tevoren geprogrammeerd zou zijn door iets wat men "God" noemt, is voor velen de vraag. De dood is dan ook voor de meeste mensen vreeswekkend en angstaanjagend. Mede doordat de mens wanneer deze gestorven is naar het graf gaat en dan terugkeert via ontbinding tot de aarde waaruit hij gebouwd en gevoed werd. Wij ontbinden en vallen weer uit elkaar en worden alsdan van de wormen opgegeten, Job 19:26. Kan in die huiveringwekkende gang van zaken nog iets van geluk liggen? Kan de dood een positief doel hebben, of is het slechts een strafmaatregel? Het schijnt de meeste mensen toe dat de dood ons in generlei opzicht tot enig heil kan dienen. De doden zullen Jahweh niet prijzen, maar de levenden, zie Jesaja 39:19 *De levende, de levende, die zal U loven, gelijk ik heden doe*

Hoe dan ook, de dood is en blijft een heel reëel feit. Of de dood nu een kwaad is dat Jahweh over ons toelaat, of dat de dood een soort bestemming is, is voor ons nog een vraag, die ons tot nadenken stemt. Zo te zien behoort de dood dan ook niet tot het goede dat onze Schepper met ons voorhad, maar is het meer een kwade straf op onze ongehoorzaamheid. De dood druist dan ook tegen onze natuur en levensverwachting in. Ze is een noodgedwongen gevolg van onze confrontatie met onze Schepper. De dood confronteert ons met een Hogere Macht, waaraan geen ontkomen is. Hieruit blijkt onze onmacht en nietigheid. Evenwel is zelfs in de dood Jahweh er voor Zijn volk, als voorwerp van trouw en liefde. Wij kunnen ons maar slecht indenken waarvoor de dood goed zou zijn, dat de dood enig positief doel zou dienen. Vandaar de vrees voor de dood, voor het ongewisse, voor het niet meer er zijn. Zou er dan geen enkele hoop zijn op leven na de dood? Immers ja, Jahweh is niet een God der doden, maar der levenden. Als christos (gezalvde) leven de gelovigen voor Hem.

Onze Schepper had voor ons géén andere oplossing, om ons van fysiek-sterfelijk geestelijk-onsterfelijk te maken, dan door de dood heen. Het vergankelijke is eerst, en dat is maar goed ook. Wij zijn in het tijdelijke eindig, en hiervan is bevrijding noodzakelijk, om tot altoosdurend leven te mogen komen. In die zin is de dood géén gericht, geen oordeel, maar een overstap of overgang naar een nieuwe situatie. Alle mensen, ook Adam en Eva, zouden de normale natuurlijke dood sterven, niet als straf, maar als overgang van de ene situatie tot de andere. Het sterven behoort in die zin tot de scheppingsorde, waarvoor géén vrees behoeft te bestaan.

Alles is begrensd, alleen Elohim is onbegrensd. Hij alleen bezit onsterfelijkheid. Om Hem gelijk te worden, in de zin van altoosdurend leven, is het noodzakelijk de ontwikkelingsfasen te doorlopen die daartoe gezet zijn. Om met Hem samen te mogen verkeren, wat het einddoel is van een menselijk leven, is het nodig dat wij sterven en ons aardse lichaam afleggen, daar dit lichaam eindig is geschapen. Wij leven in een ontwikkelingsfase. De natuur waarin wij leven is eindig. Mensen, beesten, planten en bomen, ze zijn allen eindig. Een beest of plant is niet sterfelijk geworden nadat Eva en Adam zondigden. Door de zonde is er echter sprake van een tegen-natuurlijk sterven, van een dood die als straf voltrokken wordt. De dood kwam in handen van kwade geestelijke machten (ook wel satan genoemd), die er de tijdelijke machthebber van werd, Efeze 6:12, Hebreeën 2:14. Dat is niet slechts de natuurlijke dood, maar de geestelijke en tweede dood, dus de totale dood.

Wij dienen onderscheid te maken inzake de dood, en wel

1. Dat er een **natuurlijke** dood is (dat wordt wel de eerste dood genoemd)
2. dat er een **geestelijke** dood of verblindheid is

Kinderlijke voorstelling, waarin het mooier wordt gemaakt dan het in werkelijkheid is

3. Dat er een **altoosdurende** dood is, de tweede dood
4. Dat er een dood is in **figuurlijke** zin.

Wij zijn sterfelijk. Wie de jaren van het “in-de-kracht-van-zijn-leven” overleeft, begint met aftakeling. Evenwel leven wij mensen alsof we onsterfelijk zijn. De dood brengt ons danig uit balans. Onsterfelijkheid is echter aan de huidige natuur vreemd, daar alles eindig is. De natuur is vergankelijk, veelsoortig en voorbijgaand. Onsterfelijkheid is echter niet een product van onze inbeelding. Een onveranderlijke toestand is gezien de voortdurende verandering van het aardse een onmogelijkheid naar het ons toeschijnt. In alles zit ontwikkeling, waarbij een eindeloze toestand van onveranderlijkheid onmogelijk lijkt te zijn. Iets dat zich ontwikkelt is noodzakelijk niet onsterfelijk. Een statische onsterfelijkheid zoals wij deze ons indenken blijkt niet te kunnen in de huidige natuurlijke wereldorde. Onsterfelijk houdt in dat men altoosdurend bestaat en bestond, anders is het geen échte onsterfelijkheid. Iets dat niet kan sterven is nog niet geboren. Wanneer de mens een onsterfelijke ziel zou bezitten, wat niet kan, kan deze nooit in het verleden zijn geboren, noch in het heden, want daarmee zou deze juist sterfelijk zijn.

Onsterfelijkheid behoort alleen aan Elohim.

Alles wat geschapen is heeft een tijdelijk en voorbijgaand karakter. De eigenlijke tijd is Jahweh's onsterfelijkheid, en deze behoort niet tot de geschapen tijd. Wij dienen in het licht van de Bijbel te stellen dat door de zonde de structuur van heel het geschapene niet is aangetast, maar dat slechts de verhouding van de mens tot Elohim is gewijzigd, en dat onder de gevolgen van de zonden de ganse schepping gebukt gaat, Romeinen 8. De mens mocht niet eten van de boom des levens en werd uit de hof verdreven. Wanneer de mens gehoorzaam had, had hij wel daarvan mogen eten.

Een plant was niet onsterfelijk, ook een dier niet, en ook de mens niet, zelfs niet vóór de zondeval. De vergankelijkheid was er reeds, met de mogelijkheid tot onvergankelijkheid te komen via gehoorzaamheid.

Van dat onvergankelijke kunnen we ons maar slecht een voorstelling maken, gezien wij in een dynamische wereld leven.

Wij hebben dus steeds goed na te gaan over wélke dood er gesproken wordt wanneer wij over de dood lezen. In het NT wordt de dood veelal voorgesteld als een tegennatuurlijke gang in het leven, als schrikwekkend. De dood wordt als een meedogenloze vijand voorgesteld, Romeinen 5:2, 6:23, Johannes 11:38. De macht van deze vijand moet gebroken, 1Cor. 15:26. Wij dienen dan wel goed te beseffen om wélke dood het gaat.

In het Hebreeuws is dood mawet, in het Grieks thanatos. De Grieken (Plato) zien de dood als een scheiding van de ziel van het lichaam. De Bijbel daarentegen ziet de dood als een verlies van de levenskracht, waarna de dode naar de sheol gaat, naar het rijk der schaduwen, Psalm 49:15, Jesaja 14:9.

Onsterfelijkheid zou de mens verspeeld hebben, Genesis 2:17, 3:3, waardoor hij moet terugkeren tot zijn aarde, Psalm 146:4, Prediker 12:1-7. Wanneer oudere mensen sterven, die uitgeleefd zijn zoals wij dat noemen, wordt dat voor acceptabel gehouden. Een vroegtijdige dood vinden wij onacceptabel, Psalm 102:24, Jesaja 38:10.

De dood maakt een definitieve scheiding en is als een soort catastrofale straf, die de zin van ons leven in twijfel trekt, Psalm 88:7, Job 17:13-16. De dood is als een onverzadigbaar monster, 1Samuel

Voornamen (indien die er zouden zijn) laten zich in een kerk begraven, waardoor het gebouw onrein wordt.

5:14, Spr. 27:10. Sterven is, de levensadem uitblazen, wat gezien wordt als het loon der zonde, Romeinen 5:12.

Jesaja 25:8 Hij zal den dood verslinden tot overwinning, en de Heere HEERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen; en Hij zal de smaadheid Zijns volks van de ganse aarde wegnemen; want de HEERE heeft het gesproken.

1 Corinthiërs 15:54 En wanneer dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aangedaan hebben, alsdan zal het woord geschieden, dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning.

1 Corinthiërs 15:55 Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?

In het boek Wijsheid van Salomo staat het volgende:

Hoofdstuk 1:12 *Zoek de dood niet door een verkeerde levensweg, en lok rampen niet uit door de werken van jullie handen. Vers 13. Want Elohim heeft de dood niet gemaakt, en Hij verheugt Zich niet over de ondergang der levende.*

Hoofdstuk 2:23 *Elohim heeft de Adamiet geschapen voor onsterfelijkheid en heeft hem gemaakt als beeld van Zijn eigen wezen. Vers 13. Maar door naijver van de duivel is de dood in de wereld gekomen, en zij die hem toebehoren zullen hem zoeken.*

Het boek Wijsheid van Jezus Sirach zegt het volgende:

Hoofdstuk 41:2. *Welkom! Dood, hoe welkom is jouw oordeel voor een man in nood en voor iemand die krachteloos is, die struikelt en in alles verstrikt raakt, die gebroken is en alle hoop verloren heeft. 3. U moet het vonnis van de dood niet vrezen, dit is jouw bestemming, onthoudt dat hij vóór jou was en voor diegenen die ná jou komen. 4. Zij is het vonnis van alle vlees vanwege Jahweh, en hoe kan jij de wet van Jahweh verwerpen? Of je nu 1000 jaar, 100 jaar of 10 jaar leeft, er zal in het dodenrijk géén verwijt zijn.*

In de Bijbel komen wij het begrip dood verschillende malen tegen. In Genesis 20:3 is het een figuurlijke dood, het onvruchtbaar zijn, zo ook in Genesis 30:1, Exodus 10:17, Lucas 15:23, Efeze 2:5.

Bij Jahweh zijn uitkomsten tégen de dood, Psalm 68:20, hoewel de dood onherroepelijk is, Psalm 89:48, Hebr.9:27.

Toch wordt de dood overwonnen en verslonden, Jesaja 25:8.

Alleen gerechtigheid redt van de dood, Spreuken 10:2, 12:28.

De dood van Jahweh's gunstgenoten is in Zijn ogen kostbaar, Psalm 116:15. Dan is het leven voor JHWH en het sterven gewin.

Toekomstig leven

Het toekomstige leven kan niet wetenschappelijk worden bewezen, daar wij alleen kennis hebben van onszelf door innerlijke ervaring. Alle ervaring wordt echter alleen verkregen wanneer deze berust op de levenswerkelijkheid. Wij hebben geen ervaring betreffende het leven na de dood. De lichamelijke dood is een biologische noodzakelijkheid, de wisseling der generaties. Wij mensen brengen cultuur voort, en dat schijnt de bestemming te zijn van ons mensen, waar de wisseling der geslachten toe nodig is. De bestemming van ons mensen schijnt van geboorte, leven en dood, duidelijk in elkaar over te lopen. Dank zij de dood kan elke nieuwe generatie met nieuwe kracht beginnen. De natuurlijke dood is niet slechts een beëindiging van het biologisch leven, maar is ook een beëindiging van het culturele/sociologische leven. Wij mensen kunnen het leven en de dood niet bepalen, zij bepalen ons!

Volgens prof.dr. G. van der Leeuw (en anderen met hem) ontbreken bij de oude Israëlieten de voorstellingen aangaande een eeuwig leven bijna geheel. Wij lezen dan ook dat zij "verzameld werden tot hun vaders".

In oud Egypte geloofde men wél in een eeuwig leven en een nieuw leven na de dood. Men legde de stervende op zijn rechter zijde, omdat hij zich daarop tot nieuw leven moest verheffen. Men diende de stervende een heilig sacrament toe. Ook de begrafenis was vol riten, die de voortzetting van het leven moesten garanderen.

Doodsnoodzaak

Wij kennen allen het gezegde, dat de één z'n dood, de ander z'n brood is. Dat gaat in de praktijk dikwijls op. Een supermarktketen slokt alle kleine bedrijfjes op, en hun dood is het brood van de supermarktketen. Dat is de harde werkelijkheid van een maatschappij waarin onze medemensen bijna geheel vijandig en parasiterend staan tegenover het individu en de kleine man. Kinderen ondervinden dat reeds vroeg, door het geplaag en de ruzie met vriendjes. Het blijkt dat de mens, dat wij, het geheel alleen moeten doen in het leven. Wij zouden ons wel graag omringd zien door talloze intieme vrienden en vriendinnen, maar dat schijnt gewoon weg nog niet te kunnen in deze tijd. Evenwel kunnen wij in dit leven niet zonder relaties, vrienden en kennissen, maar het blijft overwegend oppervlakkig. De ware warmte en liefde die wij zoeken, met erkenning en toegenegenheid is nagenoeg niet te vinden en vroeg of laat stelt het ons teleur.

Het is een bekend gegeven dat grote bosmieren in de binnenlanden zich een weg door het oerwoud banen en daarbij niets ontzien. Ontmoeten zij op hun weg een water dan storten de eerste mieren zich erin en verdrinken. Hun lijken stapelen zich op, tot er zich een dam vormt waarover de achter komende mieren heen kunnen lopen, om op die wijze hun weg voort te zetten. De voorste mieren die zich

als kamikaze in de dood storten hebben blijkbaar geen gevoel van zelfovergave, waardoor zij zich zouden opofferen voor de anderen. Hun dood schijnt niet uit edele motieven voort te komen. Het gaat hen puur uit eigenbelang of blind egoïsme. Daardoor zijn ze blind voor alle gevaren. Ze zijn in hun zelfzucht niet te remmen, noch te temmen. Toch lijkt hun sterven voordeel te brengen voor de anderen die over hun soortgenoten heen lopen om hun weg te vervolgen. Zij gaan letterlijk over de lijken van hun soortgenoten, zonder enig gevoel. Wat is de les hieruit? Het egoïsme van de voorste mieren zorgt er wel voor dat de anderen kunnen overleven als groep. Op gelijke wijze zien we het onder ons mensen, dat de meerderheid de

weg bewandelt van blind egoïsme, waardoor men in werkelijkheid zichzelf vernietigt. Dit opent echter wel de weg voor anderen ná hen om te overleven. Wij zijn er blind voor dat ons egoïsme het grote doel dient dat onze soort in leven blijft en overleeft. Wij denken dat ons egoïsme óns bevoordeelt, maar dat is zelfbedrog.

Professor v.d. Stok van de Vrij Katholieke kerk ziet de dood als een scheppend gebeuren, waardoor Elohim de oogst van de mensenlevens binnenhaalt. Verschillende mensen die bijna dood zijn geweest vertellen dat ze hun hele levensloop als in een flits voor zich zagen. Dat schijnt een eerste fase te zijn in het sterven. Wij weten echter bitter weinig over de dood. Alles wat we er over weten kunnen berust op conclusies van onze gewaarwordingen. De rest wat wij erover weten, en of menen te weten, berust meest op bijgeloof. Wat we definitief weten van de dood is, dat niemand overgeslagen wordt. En ook, dat de mens veel te weinig erbij stil staat dat hij eens zal doodgaan. De meeste mensen vinden het wellicht ook niet zo belangrijk wat er met hen ná hun dood gebeurt. Men zou toch wel heel opgewonden en geïntrigeerd moeten raken over een zaak waar we allemaal mee te maken krijgen, maar waarvan we toch niet goed weten wat het is en inhoudt. De dood is immers verweven met het leven, het is de afbraak ervan. Bij het geboren-worden worden wij nog geholpen. Wij komen ter wereld en andere handen helpen ons. Sterven overvalt of overkomt ons helemaal alleen, hoewel handen van anderen ons wel kunnen begeleiden.

Indien de dood één van de meest natuurlijke zaken is, waarom is deze dan onze vijand? Waarom hebben wij de dood zoveel als mogelijk verbannen uit ons dagelijkse leven? Wel is het opmerkelijk dat de dood de laatste jaren meer aandacht krijgt, meer in de publieke belangstelling staat. Men spreekt nu meer dan eerder over stervensbegeleiding, rouwverwerking, en er verschijnen zelfs boeken over de dood en het stervensproces. Is dat niet eng en morbide? Nee,

het geboren worden is niet veel anders dan het sterven. Wij hebben ons niet ertegen te verzetten. Trouwens, dat kan ook niet, goed bezien. Wanneer geboorte en dood gezien worden als onderdelen van het creatieve scheppingsproces, is geboorte het begin van ons aanzijn, en kan de tijdelijke dood niet ons absolute einde zijn. De tijdelijke dood behoort bij het leven. Het leven en het geboren worden is te zien als het aanschouwen van het levenslicht. Bij de geboorte komt de vreugde, bij de dood komt het verdriet. Verdriet komt voort uit liefde, want wanneer men iemand niet liefheeft, zal men ook niet treuren om diens dood.

Technologisch zijn we in onze eeuw vergevorderd, terwijl wij filosofisch en theologisch nog erg middeleeuws denken en doen. Binnen 50 jaar denken biologen de cel-veroudering eenvoudig te kunnen stoppen, waardoor onsterfelijkheid werkelijkheid wordt. Op die wijze zou de dood door de wetenschap weggenomen worden. Het natuurlijke leven is echter niet van de natuurlijke dood te genezen, en de wetenschap zal zover niet kunnen geraken om het stoffelijke van het vergankelijke te ontdoen. Dat alleen is aan Jahweh voorbehouden.

Het sterven behoort tot onze laatste levensfase in het vergankelijke, en die fase is ook de moeite waard om te beleven. Deze laatste levensfase is dankzij de medische wetenschap in onze tijd weliswaar zeer gecompliceerd geworden, maar niettemin de moeite waard, daar héél ons leven in Zijn hand is. Bij JHWH zijn uitkomsten tégen de dood. Psalm 68.

Oude van dagen

Het eerste begin van ons leven vangt aan als onze navelstreng wordt doorgesneden, dat is ons zelfstandig bestaan. Dat begin is reeds het begin van ons einde. De huidige werkelijkheid is: Mens- worden is sterven, en volwassen- worden is groeien naar de dood. Alle rijping in de natuur is volgens biologen verval, ook ons leven als zich dat rijpt. Het leven is niet omkeerbaar. Wij krijgen het éénmaal, kort of langer.

Een inhaalslag is onmogelijk, opnieuw beginnen is er niet bij. Geboorte en sterven zijn in ons leven geweldig grote en belangrijke gebeurtenissen. In de oude culturen wilde men via rituelen van deze grote gebeurtenissen daden maken. Men trachtte van het leven en van de dood iets anders te maken, iets aanvaardbaars. Wij zijn ook nu nog bezig van het leven en van de dood iets anders te maken dan het in werkelijkheid is. Cultuur is een poging om over de grens van de tijdelijkheid heen te komen, om van het tijdelijk leven een eeuwig leven te maken. Dat lukt niet. Wij ontdekken allen in het leven dat er de dood is. Kinderen worden er al jong mee geconfronteerd. Dat is iets wat moeilijk te verwerken is. Gelukkig als wij in de dood ook het leven nog kunnen ontdekken. Jahweh's bedoeling met ons was anders. Hij wilde ons laten eten van de Boom des Levens, om uit de dood over te gaan in het leven, voor altijd.

Het christendom heeft het nuchtere besef van de oude Israëlieten aangaande het leven en sterven, ingeruild voor de Platonische onsterfelijkheid der ziel. In Israël leefde de gehele mens en stierf ook de gehele mens, restloos. In het christendom begon de mens als

dualiteit te leven, met een lichamenlijk leven en een zielenleven. Bij de dood stierf dan het lichaam en de ziel zou voort blijven leven. Het christendom tracht hiermee de dood te ontlopen en het leven te wijzigen. Jahweh openbaart ons echter de overwinning van het

Egyptische voorstelling van de ziel als Ka

leven, waarbij de dood verslonden tot overwinning Jesaja 25:8. Hij maakt Zijn volk vrij van de dood, Hos. 13:14, wat nog niet zegt dat de dood en het sterven verholpen is, want wat mens leeft er die de dood niet zien zal? Psalm 89:49.

Levensvragen

Wij mensen leven met vele vragen. Een moeilijke vraag is waar wij vandaan komen én waarheen het leven en de dood ons voert. Dat de tijdelijke dood het totale eindpunt zou zijn van ons leven, wordt slechts door weinigen aangenomen. Toch kan de dood maar moeilijk geplaatst worden in ons denken. Wij zijn ons bewust, wij weten dat we leven, en we weten ook dat we zullen sterven, hoewel dat laatste zo onwezenlijk lijkt. De dieren weten niet bewust van het sterven af. Daarop zijn mensen soms jaloers. Vreemd eigenlijk dat wij mensen weten dat we sterven zullen, daar dit weten juist zo vele vragen oproept. Velen vragen zich dan ook af of dit leven geen droom is, en dat de dood ons over doet gaan in de werkelijkheid. De Genestet dichtte de volgende regel: "In raadselen wandelt de mens op aard!"

Wie zoiets schrijft, is in ieder geval aan het nadenken. Heel veel mensen denken niet eens na over hun leven en sterven. Zij leven in een roes. Soms als ze zien dat ze stervende zijn, vragen ze zich af waarvoor ze hebben geleefd. Het leven is inderdaad vol raadselen. Wij menen de dingen te zien zoals ze werkelijk zijn, en

wat we zien geeft ons de zekerheid van het aanzijn. Er zijn evenwel nog zo heel veel levensbelangrijke dingen die we niet zien. Gedachten, haat, liefde, leven, gassen, elektriciteit, etc. ze zijn voor ons oog onzichtbaar, maar wel heel werkelijk. Wij zien het voor onze ogen dat de huidige mensheid onderweg is naar een geweldige chaos, naar de rand van zelfvernietiging. Helaas weten wij met z'n allen geen oplossing om dat te voorkomen. Wij willen blijkbaar ook geen echte duurzame vrede, gezien de vele conflicten op aarde. Evenwel is het leven zinvol en heeft alles een bestaansreden. Bestaan is immers dienen. Wij zijn dienende wezens. Wij menen echter in ons egoïsme dat we slechts onszelf dienen. Nee, wij dienen juist elkaar, ook al is het onbewust. Het bestaan van ons mensen is zo ingericht, dat de één de ander draagt. De wet van wederkerig dienen is de grondwet van het wereldbestaan, ook al wordt deze wet met voeten getreden.

Levensverwachting

Zie Jesaja 38. Hizkia was ziek, tot stervens toe, maar ging bidden in grote nood en verkreeg 15 jaren erbij. Hizkia dacht dat hij in het midden van zijn jaren naar de poorten van het graf moest gaan, en beroofd zou worden van de rest van zijn jaren. De dood kan Jahweh niet prijzen, de levende, zoals ik, Hizkia, heden doe. De levensverwachting van een mens is slechts kort, 70 jaren als we sterk zijn, 80 als we zeer sterk zijn, en uiterst 120 jaren. In de dood zijn alle mensen gelijk. Naakt zijn we uit onze moeder voortgekomen, en naakt zullen wij sterven. Job 1:21.

Jozef, en ook de oude aartsvaders, zeiden verzameld te worden tot hun volkeren, zoals we lezen in Genesis 48:21, 49:33, 50:24. Daarmee wilden zij aangeven dat de dood geen definitieve scheiding maakte tussen hen en het volk. De eenheid van de gestorvene met het levende volk bleef onverbrekkelijk bestaan, zelfs in en na de dood. De oude Egyptenaren dachten dat een gestorvene naar het dodenrijk van de zonnegod ging in het Westen, dat men Amenti noemde. Op het graf plaatste men een steen, een stele. Een liggende steen symboliseerde het dood-zijn, en de opgerichte steen symboliseerde het levend-zijn. Stele is hetzelfde woord voor het Hebreeuwse nefes, dat ziel betekent. De dode dacht men voort te zien leven in de opgerichte stele. Vandaar is in deze opvatting het graf niet de plaats van de dood, maar van het leven. De stele gaf men de vorm van een boog-poort, als symbool van verrijzenis uit de dood, zoals de zon als uit de dood aan de horizon verrees.

De oude Egyptenaren waren knap en namen de levensverschijnselen waar. Het vreemdste verschijnsel dat zij zagen was de dood. Dan vloeit de levenskracht weg en gaat de mens tot ontbinding over. Zij stonden daar bij stil en hebben erover nagedacht. Zij zagen dat het leven grenzen kende. Hoe men van de dood bevrijdt kon worden was

Een Stele

een groot raadsel. Zij misten de Godsopenbaring zoals die aan Israël was gegeven, dat JHWH de Levensvorst is. Vandaar dat Jesaja de hoop en verwachting uitsprak in 26:19 *Uw doden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan; waakt op en juicht, gij, die in het stof woont! want uw dauw zal zijn als een dauw der moeskruiden, en het land zal de overledenen uitwerpen.*

Niet wachten met JHWH te dienen en ons levenshuis toe te bereiden tot we niet meer kunnen, tot we oud zijn, zie Prediker 12

1 En gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen, en de jaren naderen, van dewelke gij zeggen zult: Ik heb geen lust in dezelve.

6 Eer dat het zilveren koord ontketend wordt, en de gulden schaal in stukken gestoten wordt, en de kruik aan de springader gebroken wordt, en het rad aan den bornput in stukken gestoten wordt;

7 En dat het stof wederom tot aarde keert, als het geweest is; en de geest weder tot God keert. Die hem gegeven heeft.

8 ¶ Ijdelheid der ijdelheden, zegt de prediker; het is al ijdelheid!

Wij dienen uit de beschrijving over Jesjoea te leren dat Hij zachtmoedig en nederig van hart ons wordt voorgesteld. De zachtmoedigheid is de kracht van het innerlijk evenwicht, dat evenwichtige personen maakt. Die kracht ontstaat na en tijdens de bewustwording van het doel van het leven, na aan onszelf te zijn gestorven. Zachtmoedigheid is geen slappe levenshouding, zodat we over ons heen laten lopen. Wel maakt het dat we geen vechters voor onszelf worden. Dat maakt ons sterker dan geweldpleging. Gestorven te zijn aan al onze driften en eigen slechte hoedanigheden is een proces. De hoogmoed, eerzucht, jaloezie, nijd, etc. krijgen een knak en er is een blijvend gevoel van onbehagen over zichzelf. Alleen als een gezalfde (christos) is er de volheid, en dát belang wordt nagestreefd. Slechts door de inwoning van de Geest komen wij in evenwicht en ontstaat ware zachtmoedigheid. Dat is de moed om anderen te respecteren, om vijanden lief te hebben, om niet meer te oordelen, om geen geweld te plegen en geen wrok te koesteren. Dan kunnen we vergeven en liefhebben. Dan bezitten wij de sleutels tot de wereldvrede. Zachtmoedigheid is de hemelse gift, die komt na het aan zichzelf gestorven te zijn.

De mens, hoe hoog ook verheven boven alle schepselen, is evenwel de meest behoeftige van dat wat bestaat. De mens kon pas geschapen worden nadat alles gereed was, als een eindproduct. En toch zo behoeftig, dat hij alleen gezond kan blijven bij het eten van rein voedsel, bij het drinken van zuiver water en bij het inademen van schone lucht. Behoeftig aan warmte, onderdak, kleding, bescherming, beveiliging, medeleven en liefde. Behoeftig aan wederzijds dienen. Behoeftig in het geboren

Graftombe van Branham, waaruit zou blijken dat hij met de vrijmetselarij was verbonden

worden en behoeftig in het sterven, dat anderen ons begraven zullen. Wij Adamieten, zijn als zonen van Elohim uit het licht geboren. Wij zijn wel gevallen zonen en dochteren, die opgericht dienen te worden. Dat vallen is een procesmatig verval zoals we zagen, een stervende de totale dood sterven. Het opgericht worden is een opstanding door het geloof, een binnentreden van het leven, waardoor men een christos wordt. Het woord restauratio (restaurant) betekent zoveel als oprichten. In een restaurant wordt de inwendige mens opgericht en gevoed. De oprichting tot een christos is eens en volkomen wat betreft haar status, maar verloopt procesmatig in het leven van de gelovigen. Ons aardse leven mag dan wegsterven, de zin ervan blijft bestaan, gelijk een uitgesproken woord wegebt uit onze gedachtenwereld, maar de zin ervan in ons achterlaat. Op die wijze heeft het leven zin en betekenis als schakel in het grote raderwerk van de schepping, en zeker in het plan van Elohim met ons als Zijn volk Israël.

Wat op het moment van het sterven precies plaatsvindt is moeilijk te omschrijven. De dood opent wel de poort naar de waarheid. De schijn waarmee dit aardse omvngen is, zal verdwijnen. De dood sluit al

onze bedorven zintuiglijke deuren en opent de weg naar de ware werkelijkheid.

*Psalmen 90:12 **Leer ons also onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.***

Psalmen 39:4 JHWH, maak mij bekend mijn einde, en welke de mate mijner dagen zij; dat ik weet, hoe vergankelijk ik zij.

